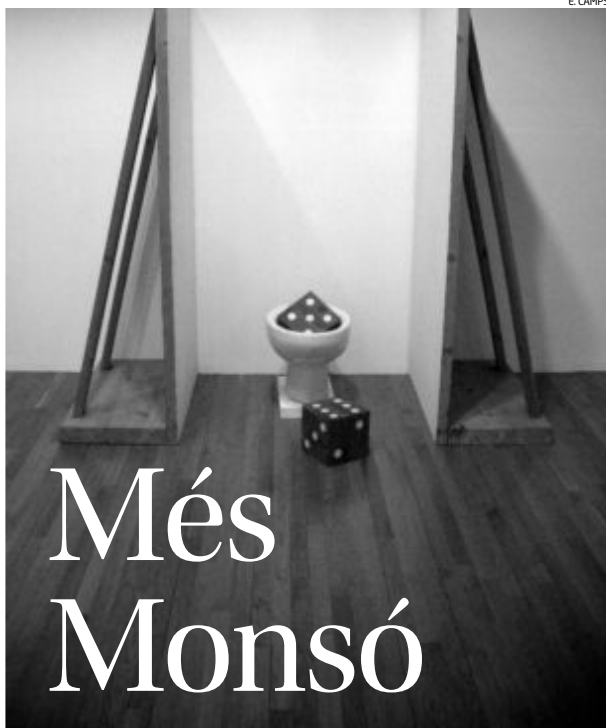

MUSEU D'ART DE GIRONA ► L'EXPOSICIÓ QUE ES VA INAUGURAR DISSABTE PASSAT SERVEIX DE COROL·LARI PER AL CONJUNT DE MOSTRES QUE, DES DE L'OCTUBRE PASSAT, HAN SERVIT PER CELEBRAR EL SEU NORANTÈ ANIVERSARI

La feina feta des de la Fundació Vila Casas

► Glòria Bosch i Pep Admetlla són els comissaris d'un projecte que es va iniciar l'octubre passat amb una mostra a Can Mario de Palafrugell. L'objectiu és vindicar la figura d'un dels escultors imprescindibles per entendre l'art de la segona meitat del segle XX.

Més Monsó

TORRES MONSÓ

► **Museu d'Art de Girona.** Pujada de la Catedral, 12. ☎ **Del 15 de juny al 29 de setembre.** Diari de 10 a 18h. Festius de 10 a 14h. Dilluns tancat.

EUDALD CAMPS

■ L'única heroïcitat remarcable és viure noranta anys sense defallir en l'intent. I no només viure'ls: intentar munyir-los com es munyiria una vaca distant que fes veure que remuga tot i tenir el braguer a punt d'esclatar. I és que, per a l'art, no hi ha hagut mameles més plenes de (mala) llet que les del segle XX (al qual, per cert, tot just assagem de deixar enrere); un segle que és el de Torres Monsó (Girona, 1922), el degà de l'escultura a casa nostra que, per raons explicables, ha estat a punt de restar ocult sota el pes implacable d'un «anar fent i proud» de resonàncies antibartlebianes –el personatge de Melville «preferia no fer-ho»– i d'un sentit tan afinat de la ironia que massa sovint ha passat desapercebut (o ha sigut malentès) per una societat víctima de la pitjor forma de sordera. D'això es tracta: els clàssics grecs –que són els únics clàssics– van ser els primers en adonar-se que per veure-hi –més enllà dels propis nassos– no hi havia res millor que ser cec, com el malaguanyat Edip condemnat

a vagar per Colona –després del paricidi– o, encara més, com el savi Tirèsies, que rep –a canvi de perdre els ulls– el do de la vidència i el de la longevitat. Torres Monsó no és cec però sí una mica sord: la seva «vida en sordina» –parafraçant a Lodge– ens regala una síntesi precisa (i preciosa) de la formidable transmutació que ha patit

E. CAMPS

RAFAEL BOSCH / M D'A

l'escultura el darrer mig segle llarg, des de Maillol fins a Penone –per dir un parèntesi qualsevol– o, també, des de la forma entotso-lada fins al concepte expandit en l'espai i la reflexió metalingüística sobre el propi mitjà. Ni més ni menys: el gran mèrit de Torres Monsó –a banda de la seva humanitat tranquil·la– és haver-se reinventat amb regularitat profilàctica sense renunciar mai, però, a una genealogia artística pròpia que, en darrera instància, defineix una possible cartografia moral i

una col·lecció de mites, màscares i fetitxes on escutar-se i, donat el cas, poder-se ocultar. Hi ha molts Torres Monsó i, en canvi, només una obra: la seva obra és una cosmovisió radicalment lúcida basada en la immanència de l'esperit en relació a la matèria o, si ho preferim, del concepte amb la forma; cada escultura de Monsó és allò que Àngel Guimerà anomenava una «volva humana», un gra de pols que va «pels espais sense termes» vindicant, sense descans, la seva dignitat de partícula elemental (com diria Houellebecq, un altre «soci» de Monsó).